

درس ۱۰

مرجعیت و ولایت فقیه

مسئولیت های رسول خدا صلی ... علیه و آله
که پس از ایشان به ائمه منتقل شد

تعلیم و تبیین تعالیم دین (مرجعیت دینی)
اجرای حکومت اسلامی (ولایت ظاهری)

ائمه علیهم السلام به عنوان حجت های خدا

به ارشاد و هدایت مردم برخاستند
برای برپایی حکومت الهی، جهاد و مبارزه کردند
برای اقامه ی قسط و عدل در جهان ، مبارزه کردند

پیام آیه ی ص ۱۴۱- توبه/ ۱۲۲

۱- تفقه در دین به عنوان وظیفه ی گروهی، از هر قوم، برای انجام وظیفه ی مرجعیت دینی در عصر غیبت است.

۲- وظیفه ی دانشمندانی که کوچ کرده و اعزام می شوند
انذار قوم خود (لیندروا قومهم)
تفقه در دین (لینفقها فی الدین)

۳- هدف از انذار مردم در بازگشت به سوی ایشان: دوری از نپایدها و نادرستی ها (لعلهم یحذرون)
ادامه یافتن دو مسئولیت مرجعیت دینی و ولایت ظاهری یک ضرورت عقلی است (معلول)
اسلام دین همیشگی و برای همه ی دورانهاست.

اگر مرجعیت دینی ادامه نیابد یعنی متخصص دینی نباشد
مردم با وظایف خود آشنا نمی شوند(معلول)
نمی توانند به وظایف خود عمل کنند (معلول)
علت

۱- نمی توان احکام اجتماعی اسلام را که نیازمند مدیریت و پشتوانه حکومتی است در جامعه اجرا کرد. (معلول)
۲- در نتیجه ی آن اقامه ی قسط و عدل اجتماعی که هدف همه انبیاست غیرممکن می شود (معلول)
اگر ولایت ظاهری ادامه نیابد و
علت
حکومت اسلامی تشکیل نشود

*نکته مورد شماره یک می تواند علت برای مورد شماره ۲ باشد.

نکته ی دوم نتیجه ی نکته ی اول است.

عدم اجرای قوانین = عدم عدالت اجتماعی است.

سؤال: آیا وجود مرجع دلیل و سند قرآنی یا روایی دارد؟

آیا تقلید از مرجعیت مجوز قرآنی یا روایی دارد؟

مسلمانان با چه مجوری از افرادی در جامعه تقلید می کنند؟

۱- دلیل قرآنی: آیه ی ۱۲۲/ توبه که در صفحه قبل پیامهایش بررسی شد نشان می دهد این روش برگرفته از قرآن کریم است.

قرآن دستور می دهد گروهی (واجب کفائی) تحصیل علوم دینی کرده به میان قوم خود برگردند و....

۲- دلیل روایی (راهکار پیامبر و ائمه علیهم السلام) برای عصر غیبت + احادیث ۱ و ۲ ص ۱۲۶-۱۲۷

- در عصر پیامبر (ص) و ائمه علیهم السلام افرادی را مهیا کرده و برای نقاطی که دور دست بوده و دسترسی به پیامبر یا امام نداشتند می فرستادند.

توسط پیامبر یا امام علیهم السلام به عنوان دانشمند تربیت می شدند.

تا در حد توان (چون معصوم نبودند) به معارف و احکام دین دست یابند.

به نقاط مختلف شهر خود یا شهرهای دیگر می رفتند و احکام را به مردم می آموختند.

اگر مردم پرسشی داشتند بر اساس دانشی که از قرآن کریم و روایات داشتند، پاسخ می دادند

این افراد

عینی: مثل نماز روزانه، بر همه مسلمین مکلف واجب است. همه باید اقامه کنند. عمل کسی، کس

دیگر را بی نیاز از انجام تکلیف نمی کند. هر کس ترک کند گناه کرده.

کفائی: بر همه واجب است، اگر همه ترک کنند همه گناه کرده اند.

اما اگر گروهی اقدام به اقامه ی آن واجب، کردند و کافی بود، از بقیه ساقط می شود. واجب نیست بقیه

هم انجام دهند. عمل گروهی از مردم کفایت از بقیه می کند. مثل تحصیل علوم دینی- امر به معروف

و نهی از منکر

واجب

برای دانلود رایگان جزوات روی اینجا بزنید

واژه های کلیدی که باید به دقت مورد مطالعه قرار گیرند.

تفقه در دین- فقیه- تقلید- مرجع تقلید- ولی فقیه- مشروعیت- مقبولیت

حدیث شماره ۱ ص ۱۲۷

س: چرا حال کسی که از امام خود دور افتاده سخت تر از حال یتیمی است که پدر از دست داده است؟

ج: ۱- در مسائل زندگی حکم و نظر امام خود را نمی داند.

۲- راهکار پیامبر: یکی از پیروان ما که به علوم و دانش ما آشناست باید دیگران را راهنمایی کند و دستورات دین را به آنها آموزش دهد.

نتیجه: در این صورت در بهشت با ما خواهد بود.

پیام حدیث ۱

مسلمانان در عصر غیبت امام عصر (عج) در مسائل اجتماعی باید به فقها در احکام و مسائل فردی مراجعه کنند.

نکته مهم: انجام چنین وظیفه ای جز با نفی حاکمان طاغوت و تشکیل حکومت اسلامی به رهبری فقیه میسر نیست

-
- A diagram with a central point 'در دوره ی غیبت' (In the period of absence) and six lines radiating outwards to six numbered points:
- ۱- بنا به فرمان امام عصر (عج)
 - ۲- به نیابت از ایشان
 - ۳- فقهای واجد شرایط
 - ۴- دو مسئولیت مرجعیت دینی و رهبری و ولایت را بر عهده دارند
 - ۵- در حد توان
 - ۶- جامعه اسلامی را در مسیر اهداف الهی هدایت و رهبری می کنند.

احکام و قوانین دین را

فقیهی که در اختیار کسانی که متخصص نیستند، قرار می دهد مرجع تقلید نامیده می شود.

افرادی که تخصص در دین ندارند به این متخصصان مراجعه می کنند. این افراد را «مقلد» و این رجوع افراد غیرمتخصص به افراد متخصص را «تقلید» می گویند.

« ولی فقیه »

کسی که توانایی سرپرستی و ولایت جامعه را دارد
عهده دار حکومت می شود
قوانین الهی را در جامعه به اجرا در می آورد

از میان فقها

ولایت ظاهری = ولایت فقیه

مرجعیت دینی = مرجعیت فقیه

- ۱- مرد
- ۲- بالغ
- ۳- شیعه ۱۲ امامی
- ۴- اعلم
- ۵- با تقوا باشد
- ۶- عادل باشد
- ۷- زمان شناس باشد
- ۸- حلال زاده
- ۹- عاقل

مرجع تقلید ←
(۹ شرط)

شرایط

- ۱- مدیر و مدبر
- ۲- شجاع و با قدرت روحی بالا
- ۳- با تقوا باشد
- ۴- عادل باشد
- ۵- زمان شناس باشد

شرایط ولی فقیه ←
(۵ شرط)

دو نفر عادل و مورد اعتماد که بتوانند فقیه واجد شرایط را تشخیص دهند
بپرسیم
یکی از فقها در میان اهل علم آنچنان مشهور باشد که انسان مطمئن شود و
بداند که فقیه واجد شرایط است. (اعلم بالشهره)

راه های شناخت مرجع تقلید

حکومت ولی فقیه‌ی که شرایط پنجگانه مذکور را دارد مشروع است یعنی:

« دین به او اجازه ی رهبری مردم را داده است »

« در غیر اینصورت تبعیت از او حرام است »

چگونگی انتخاب ولی فقیه:

انتخاب ولی فقیه با مرجع تقلید متفاوت است زیرا
معلول

ولی فقیه بیان کننده ی قوانین اجتماعی اسلام است نمی شود
هر کس بطور جداگانه ولی فقیه انتخاب کند(معلول)

اداره جامعه تنها با یک مجموعه قوانین و یک رهبری امکان پذیر
است در غیر این صورت هرج و مرج پیش می آید. (علت)

مستقیم: در زمان انقلاب با حضور در اجتماعات و راه پیمایی های سراسری ولایت امام
خمینی(ره) را پذیرفتند و ...

۱- مردم نمایندگان خبره خود را انتخاب می کنند

۲- خبرگان نیز از میان فقها کسی را که شایستگی

رهبری را دارد تشخیص و به جامعه اعلام می کنند

فرد منتخب تا وقتی که شرایط رهبری را داشته رهبر جامعه است- تشخیص برعهده مجلس
خبرگان است.

روش های انتخاب
ولی فقیه

غیر مستقیم (بنا بر قانون اساسی)

مقام معظم رهبری (دام ظلّه) از روش دوم انتخاب شدند.

قرآن کریم

وظیفه ی رهبری از

روایات معصومین بدست می آید

برای دانلود رایگان جزوات روی اینجا بزنید

وظایف رهبری

تلاش برای اجرای احکام و دستورات الهی

می کوشد جامعه مطابق دستورات دین اداره شود
مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشوند.

حفظ استقلال کشور و جلوگیری از نفوذ بیگانگان

شور مطابق با دستورات الهی اداره شود.
مردم از مسیر قوانین الهی خارج نشود.
در برابر کشورهای سلطه گر مردم را دعوت به استقامت و پایداری نماید.
راه های سلطه را تلاش کند که ببندند.
تلاش کند استقلال و عزت کشر ارحفظ کند.

تصمیم گیری براساس مشورت ← رهبری و اداره جامعه با بهره گیری از

اندیشه های اندیشمندان میسر است رهبر باید با نخبگان مشورت کند بعد تصمیم

بگیرد علاوه بر اشخاص

مجمع تشخیص مصلحت نظام
شورای عالی انقلاب فرهنگی
مجلس شورای اسلامی
شورای عالی امنیت ملی
جامعه مدرسین حوزه علمیه
شورای عالی حوزه های علمیه

ساده زیستی

رهبر دنبال توسعه مال و ثروت و زندگی اشرافی نیست

رهبران دنیا رؤسای جمهور دنیا پادشاهان خلاف این عمل می کنند و زندگی های بسیار پر تجمل دارند.

اما رهبر با الگو قراردادن اولیای دین همواره یک زندگی ساده را دنبال می کند.

در جامعه اسلامی

رهبر، رهبری کسانی را بر عهده دارد که میخواهند در سایه ی قوانین اسلام به رستگاری برسند در چنین جامعه ای همانطور که مسئولیت رهبر با سایر رهبران متفاوت است. مردم نیز نگاهی متفاوت به رهبری دارند.

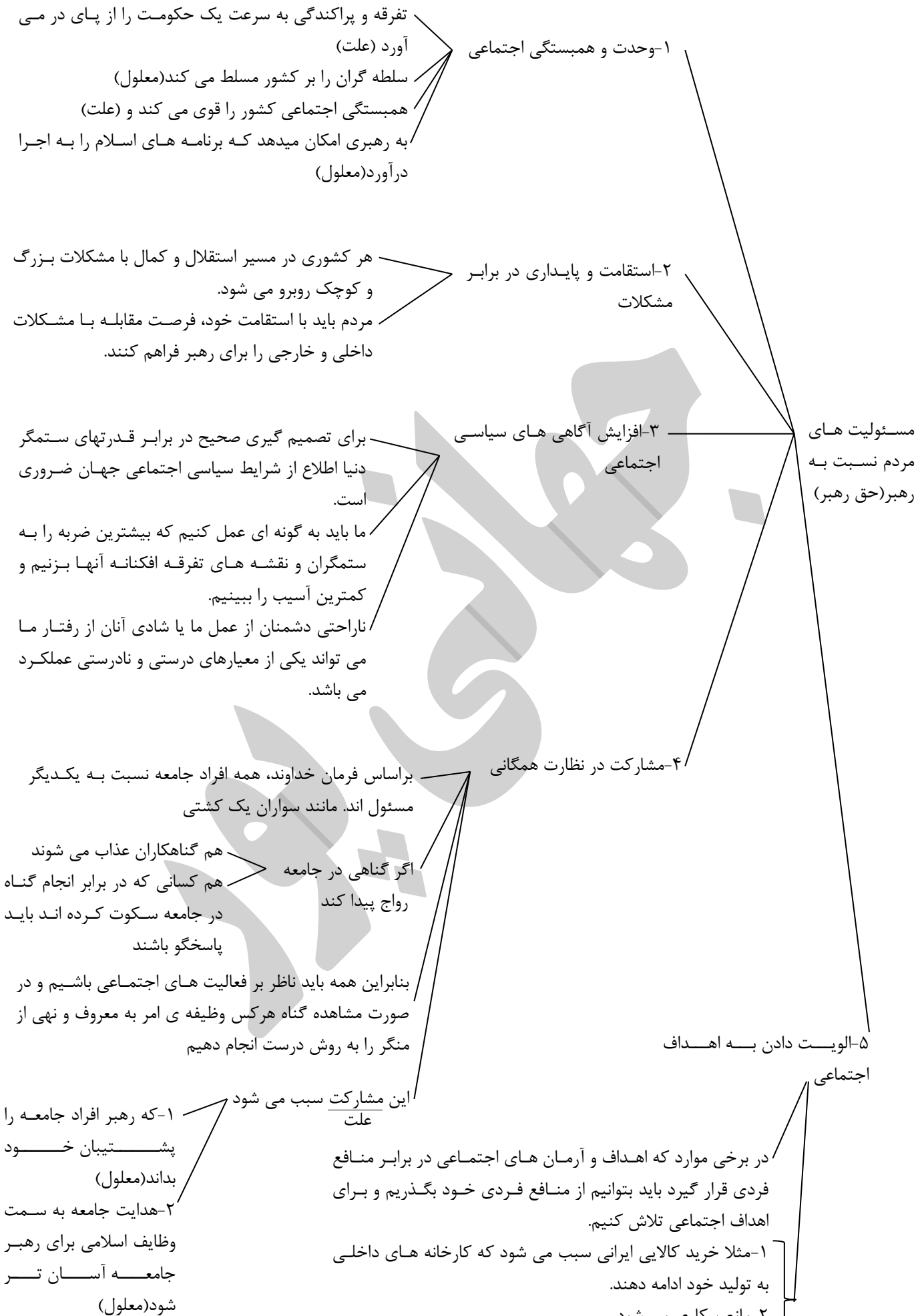
رهبر برای آنها پیشوایی است که با قدم گذاشتن در مسیر کمال و عدالت سایر مردم را به پیمودن راه فرا میخواهند

مردم نیز تلاش می کنند با همت و پشتکار خود وی را همراهی کنند و قافله سالار در همه عرصه ها به خصوص آنجا که سختی ها بروز کنند تنها نگذارند.

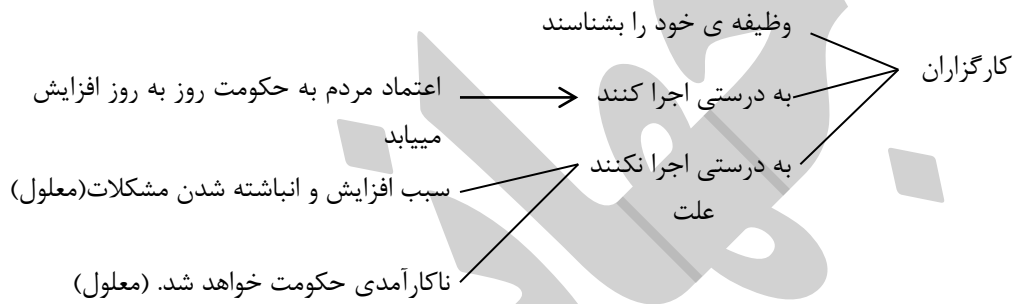
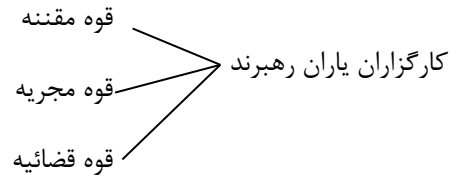
در حقیقت در نظام و حکومت اسلامی مشارکت و همراهی مردم یا براساس پیشرفت است و بدون حضور مردم و مشارکت آنها حکومت اسلامی دستاوردی نخواهد داشت.

مقبولیت: ولی فقیه باید از جانب مردم پذیرفته شده باشد تا کشور را اداره کند.

پس تشکیل نظام و حکومت اسلامی بر دو پایه ی مشروعیت و مقبولیت استوار است

وظیفه ی کارگزاران

برای دانلود رایگان جزوات روی لینک برنید